

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 14.05.2013
Sayı: 12915

23901

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Sayın Nabi Avcı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 09.05.2013

Gürsel TEKİN

İstanbul Milletvekili

Yüksek Öğrenim Kanunu 35. Maddeye göre başka bir üniversitede görevlendirilen araştırma görevlilerinin mecburi hizmet yükümlülükleriyle ilgili olarak 657 sayılı devlet memurları kanununa 1996 yılında eklenen Ek-35. Madde yurtdışında okutulanlar ile Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından okutulanlar hariç olmak üzere devlet hesabına okutulan tüm öğrenciler için mecburi hizmet yükümlülüğünü kaldırmıştır.

Danıştay 8. Dairesinin 2008 ve 2013 tarihinde verdiği kararlar devlet memurları yasasına eklenen madde nedeniyle 2547 sayılı yüksek öğrenim yasasının 35/3 maddesinin ve bu maddeye dayanarak çıkarılan yönetmeliklerdeki mecburi hizmet yükümlülüğü ve bu yükümlülüğü korumak için araştırma görevlilerinden alınan taahhüt ve kefalet senedinin hukuka uygun olmaktan çıktığı ve mecburi hizmet yükümlülüğünün uygulama imkanının kalmadığını belirtmektedir.

Ek-35. madde ve Danıştay kararları açıkça araştırma görevlilerinin mecburi hizmet yükümlülüğünün olmadığını, asistanlardan senet alınamayacağını kayıt altına almaktadır. Ancak YÖK ve üniversiteler mahkeme kararları ve yasa hükümleri açıkça aksini emretse dahi araştırma görevlilerinin mecburi hizmet yükümlülüğü vardır görüşünde ısrar etmekte ve onlardan göreve atanmada eskiden olduğu gibi senet istemektedir.

Bu bağlamda;

1)YÖK ve üniversitelerin yasaları ve mahkeme kararlarını açıkça yok sayması karşısında Milli Eğitim Bakanlığı ne tür bir tedbir almıştır? Bilindiği üzere kamu kurumları yaptıkları iş ve işlemlerden dolayı hukuki, mali ve cezai sorumluluk altındadır. Bu bağlamda YÖK'e karşı hukuki ve mali, YÖK üyeleri ve üniversite rektörlerine karşı cezai sorumluluk yolunu açacak idari soruşturmalar başlatılmış mıdır?

2) Devlet Memurları Kanununa eklenen Ek-35. Madde 1996 yılında araştırma görevlileri için zorunlu hizmet yükümlülüğünü kaldırmıştır. Ama uygulamada üniversiteler asistanlara senet imzalatmak yoluyla mecburi hizmet yükümlülüğü yüklemeye devam etmektedir. Hukuka aykırı bir şekilde tanzim edilmiş bu senetler 1996 tarihinden beri kaç araştırma görevlisine imzalatılmıştır? Yine maddenin yürürlüğe girdiği tarihten beri kaç araştırma görevlisi imzaladığı senetlere dayanarak işini kaybetmiş ve(veya) tazminat yükümlüsü haline gelmiştir?

3) Yüksek Öğrenim Kurumu devlet üniversitelerinden çalışan araştırma görevlilerini burslu öğrenci olarak mı kabul etmektedir? Böylesi bir kabulün yasal dayanağı nedir? Çünkü hem 2547 sayılı yasa hem de 657 sayılı yasaya göre araştırma görevlileri devlet memuru statüsündedir.

4) Araştırma görevlileri devlet memuru ise onlara ödenen maaş yaptıkları işin karşılığı olarak ödenmektedir. Bu durumda hangi gerekçeyle bahsi geçen maaş tazminat yükümlülüğü getiren senetler bakımından masraf olarak kabul edilmektedir? YÖK ve üniversitelerin araştırma görevlilerine imzalattıkları senetler neden maaşı masraf olarak kabul etmektedir?

5) Kaldı ki maaş masraf ise araştırma görevlileri üniversitelerde karşılıksız mı çalıştırılmaktadır? Bilindiği üzere anayasaya ve imzalanan pek çok uluslararası sözleşmeye göre karşılıksız çalışma, yani angarya yasaktır. YÖK ve üniversiteler imzalanmasını zorunlu kıldıkları senetler ve o senetlere konular hükümler bakımından anayasadaki angarya yasağını delmekte midir?

6) Lisansüstü eğitiminde başarısız olan araştırma görevlisinin mecburi hizmet yükümlülüğünü yerine getirme isteği kadrosunun bulunduğu üniversite tarafından reddedilmekte ve senet hükümlerine göre tazminat yükümlülüğü devreye girmektedir. Neden tazminat bir son çare olarak işletilmemekte, çoğu kez araştırma görevlisi, sıklıkla da üniversite çalışmaya devamı doğru bulmasına rağmen senetlerdeki kesin hükümler nedeniyle göreve son verme kararı verilmektedir?

7) Lisansüstü eğitiminde başarısız olmayı araştırma görevlisi kendisi istememektedir, ayrıca ortada da genelde bir kusur yoktur. Araştırma görevlisi kusurlu değilse yine de onun hakkında tazminat hükümleri işletilebilir mi?

8) Başarısız olan kamu görevlilerinin işte atılması başka hangi kamu personeli için uygulanmaktadır? Mesela devlet hastanelerinde çalışan bir doktor girdiği tıpta uzmanlık sınavını kazanamadığı zaman göreve son verme işlemi uygulanmakta mıdır? Göreve son verme işleminin üniversitelerde sadece asistanlara uygulandığı gerçeği de unutulmamalıdır. Doktorasını bitirmiş ve bir üniversitede yardımcı doçent kadrosunda çalışan bir öğretim üyesi üniversiteler arası kurulun doçentlik sınavında başarısız olsa dahi görevine devam edebilmektedir. Araştırma görevlilerine yönelik bu ayrımcı tutumun nedeni nedir?

9) Lisans ve lisansüstü eğitimde başarısız olma ve başarısızlık nedeniyle atılma 6111 Sayılı yasa gereği hukuken kaldırılmış durumdadır. Eğitimi gerekli süreler içerisinde tamamlayamayan, sınav kazanamayan, ödevlerini yerine getirmeyen öğrenciye sürekli bir şekilde yeni haklar verilmektedir. Mesela 2011 yılına kadar doktora yeterlik sınavında iki defa başarısız olan öğrencinin lisansüstü eğitimi başarısızlık nedeniyle sonlandırılmaktaydı. Ama bugün bu öğrencilere 2. hakkında kalsa dahi yeni haklar verilmektedir.

Bu bilgiler ışığında şu soru sorulabilir: Yasa açıkça başarısızlık nedeniyle atılmayı kaldırmış olmasına rağmen neden asistanlara imzalatılan senetlerde bu tür hükümler yer almaktadır ve YÖK ve üniversiteler tazminata dair hükümleri senetlere koymaya devam etmektedir?

10) Mecburi hizmetin bir zorla çalıştırma hükmü gibi formüle edilmesi 2547 sayılı Yükseköğrenim kanununun 35. Maddesini anayasaya ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına aykırı hale getirmektedir. Şöyle ki, ilgili yasanın 35. Maddesinin son fıkrası mecburi hizmet yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere hiçbir yükseköğretim kurumunda görev verilemeyeceğini kayıt altına almaktadır. AİHM kararlarına göre zorla çalıştırma kişinin kendi isteği dışında ve her hangi bir ceza tehdidi altında ilgiliden istenen tüm çalışma ve işler olarak tanımlamaktadır. Bir mesleğin serbestçe yapılmasını engelleyen ilgili madde hükmü ceza tehdidi altında mecburi hizmet öngördüğünden açıkça zorla çalışmayı yaklaşılmaktadır. Bakanlık ve Bakanlar Kurulu bizi AİHM karşısında güç duruma düşüren bu madde hakkında neden bugüne kadar hiçbir değişiklik yapma iradesini ortaya koymamıştır?

11) Bilindiği üzere 6111 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunu'nun geçici 4 maddesi tazminat yükümlüsü asistanların bir defaya mahsus (3 ay içerisinde başvurmak kaydı konuldu) olmak üzere tazminatlarından kurtulmalarına olanak tanımıştır. Ancak sorun devam ettiğinden yine binlerce asistan tazminat yükümlülüğüyle karşı karşıya kalmıştır. Bakanlık TBMM'den benzeri bir yasa çıkarılması ve bu sefer süre sınırı konulmaması noktasında çalışma yapmakta mıdır? Yoksa asistanları borç kölesi olarak kaderlerine terk eden tutum devam mı etmektedir?